

נש אינון ערבין לי' לאתר דמתכעי תמן מובילין יתי"י" (סוכה נג, א), וכו' וכו'.

וזה הכלל: אין אף דבר, ענין, ומעשה אחד לבטלה.

ב. והנה, בריאת האדם והעולם, היא, מפני שנתארה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים (תנחומא נשא טז. תניא פל"ו), ע"י מעשי המצות של האדם, שנעשים בעניני העולם, שכולם לא נבראו אלא לשמשני, ואני לא נבראתי אלא לשמש את קוני (קדושין בסופה).

וא"כ, כל מעשי האדם, ומה שאירע לו, הכל כדי לקיים מה שנצטוה — לשמש את קונו, אם שע"י מעשה ומאורע זה גופא ה"ה משמש את קונו, או שמעשה ומאורע פלוני הוא בשביל זה, אמצעי שעל ידו יוכל לשמש את קונו,

ואין דבר ומאורע בעולם שיוצא מכלל זה, כי:

ה"כל" — "כל מה שכרא הקב"ה בעולמו", שבזה נכללים גם כל המאורעות והמקרים שבעולם (כנ"ל ס"א) — נחלק לג': א) אסור. ב) מצוה. ג) רשות.

בנוגע לחלק האיסור וחלק המצוה שבעולם — צריך האדם להשתמש בחלק המצוה בשביל קיום המצוות, ולדחות חלק האיסור. וחלק הרשות — צריך האדם להפכו לחלק המצוה, ואפשרי הוא: ע"ד "בכל דרכיך דעהו"¹⁰, "כל מעשיך יהיו לשם שמים"¹¹.

וא"כ, בכל רגע מחיי האדם ובכל מצב שבו הוא נמצא, הרי מכל מה שביכולתו לעשות ("כל מעשיך") ברגע שאח"ז, ומכל "הדרכים" שבהם אפשרי לו ללכת ("בכל דרכיך") בנקודת הזמן שאחרי נקודת ה"הוה" — רק דרך אחת ומעשה אחד יכשר — דרך

שלישית) .. וכל כך למה (כלומר למאי הלכתא הוו יסורין), דתניא דבי רבי ישמעאל כל שעברו עליו ארבעים יום בלא יסורין קיבל עולמו (כל מנוחתו לעתיד, ואי עבר עלי' חוד מהנך הוא יסורין). — כלומר, יסורין כאלו, שהם בענין הכי קל, ואינם אלא כדי שלא יהי' במצב ש"עברו עליו ארבעים יום בלא יסורין" ש"קיבל עולמו", הם יסורין של אהבה.

(8) למקום שנגזר עליו כו' לשם רגליו מוליכות אותו (פרש"י).

(9) כ"ה (לא כו' אלא) הגירסא בכת"י וטיקן (ירושלים תשל"ד). וכן הובא במלאכת שלמה במשנה קידושין שם.

(10) משלי ג, ו.

(11) אבות פ"ב מ"ב. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ג. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ו ס"ב.